పందిరి మంచం

"తొందరగా భోంచెయ్యండి!" అన్నంలో మజ్జిగ పోస్తూ హెచ్చరించింది అన్నపూర్ణ.

"హాల్లో కుర్చీ వాల్చావా?" అడిగేను.

"ఆ!... పేపరు కూడా అక్కడే పెట్టేను!" చెప్పింది అన్నపూర్ణ తాను కూడా అన్నం వడ్డించుకుంటూ.

"నువ్ కూడా తొందరగా తెములుచ్చుకుని రా!" చేతులు కడుక్కుని లేస్తూ అన్నాను.

మేం తొందరగా భోజనం చేసి - పోస్ట్‌మేన్‌కోసం ఎదురుచూడటం తప్ప, వేరే వెలగ పెట్టవలసిన రాచకార్యాలు ఏం లేవు.

సరిగ్గా పదకొండయ్యేసరికి మా వీధిలోకి పోస్ట్‌మాన్ వస్తాడు. అప్పటికి మేమిద్దరం భోజనం చేసి హాల్లోకి చేరతాం. అన్నపూర్ణ వీధి గుమ్మం గడప దగ్గరే తలుపు నానుకుని కూర్చుంటుంది. పేపర్లో తలపెడతాననన్న మాటేగాని నా దృష్టి కూడా వీధివైపే వుంటుంది.

"ఇవాళ నందూ తప్పకుండా ఉత్తరం రాస్తాడు. పొద్దున్నించీ బాదం చెట్టుమీద కాకులు చేరి తెగ అరుస్తున్నాయ్". మరి కాసేపటికి వంట గదిలో పని పూర్తి చేసుకుని వచ్చిన అన్నపూర్ణ గడప దగ్గర కూర్చుంటూ అన్నది.

బొంబాయి నుంచి నందూ గాని, హైదరాబాద్ నుంచి శంకరం గానీ, బెంగుళూరు నుంచి రాజాగానీ ఉత్తరం రాస్తారని ప్రతిరోజూ మేం అలా పోస్టుమాన్ కోసం ఎదురుచూస్తూనే వుంటాం. కానీ... మా పిచ్చి కాకపోతే రోజూ ఎందుకు వస్తాయ్ ఉత్తరాలు?

నందూకి ఉత్తరాలు రాసే అలావాటు తక్కువ. నేను నాలుగుత్తరాలు రాస్తే నాలుగో దానికి జవాబిస్తాడు. శంకరం - ప్రతి నెలా జీతం రాగానే నాకో యాభై రూపాయలు మనియార్డరు చేస్తూ. ఆ మనియార్డరు కూపన్‌లోనే 'అంతా క్షేమం' అని ఓ ముక్కరాసి వూరుకుంటాడు... ఇక మూడోవాడు రాజామాత్రం వారానికో ఉత్తరం మర్చిపోకుండా రాస్తాడు. వాడిక్కూడా పెళ్ళయి, సంసార బాధ్యతలు పెరిగితే ఆ మాత్రం కూడా రాయడేమో?

ఎప్పుడైనా పిల్లలెవరైనా శలవుమీద ఇంటి కొచ్చి నాలుగురోజులుంటే అరవైయేళ్ళ అన్నపూర్ణకి యిరవైయేళ్ళ చురుకుదనం వచ్చేస్తుంది. వాళ్ళకు ఇష్టమైన పిండి వంటలు చేసి బలవంతంగా వాళ్ళచేత కొసరి కొసరి తినిపిస్తుంది.

వాళ్ళు మళ్ళీ తిరిగి వెళ్ళిపోతూంటే - వీధి గుమ్మం దగ్గర నిలబడి సాగనంపుతూ- "ముసలాళ్ళం. మేమిద్దరం బిక్కుబిక్కుమంటూ ఇక్కడున్నామని మర్చిపోకండి రా! నాలుగు రోజులకొకసారైనా ఉత్తరంముక్క రాస్తూండండి. ఆ వుత్తరం చూస్తే మాకు మిమ్మల్ని చూసినట్టే వుంటుంది. పైగా మీరు ఉత్తరాలు రాయటంలేదని నాన్నగారు ఎంత బాధపడుతుంటారో తెలుసా?" - నా మనసులో బాధను కూడా గ్రహించి వాళ్ళకు చెబుతుంది.

అప్పుడు -

అన్నపూర్ణ అలా అంటున్నప్పుడు నాకెందుకో చటుక్కున కళ్ళ నీళ్ళు తిరుగుతాయి. వాళ్ళు వెళ్ళిపోయిన తర్వాత అన్నపూర్ణ కూడా పైట చెంగుతో కళ్ళొత్తుకుంటూ లోపలకు వస్తుంది.

ఆ క్షణంనించీ మళ్ళీ కొన్నాళ్ళు ఇల్లంతా నిశ్శబ్దం... మనసంతా స్తబ్దత... మళ్ళీ ప్రతి రోజూ ఉత్తరాలకోసం ఎదురుచూడటం...!

"మీకేమండీ - రత్నాల్లాంటి ముగ్గురు మగ పిల్లలు"! అంటూండేవారు ఆంజనేలుగారు అప్పుడప్పుడు.

నిజమే! ముగ్గురూ బాగా చదువుకున్నారు. ముగ్గురూ మూడు మహానగరాల్లో మంచి ఉద్యోగాలు చేసుకుంటున్నారు. కానీ, ఎవరికి వారే - యమునాతీరే! పోనీ మేంకూడా వాళ్ళ దగ్గరకే వెళ్ళి వుందామంటే ఆ మహానగరాల్లో, అక్కడి అద్దె కొంపల్లో... వాళ్ళకు ఇబ్బందిగా ఎన్నిరోజులుండగలం? అసలు ఎంతకాలం వుంటే మాత్రం కరువు తీరుతుంది?

పైగా పాతికేళ్ళనించీ వుంటున్న ఊరూ, సొంతిల్లూ... వదిలిపెట్టి వెళ్ళాలన్నా బాధగానే వుంటుంది.

ఇన్నాళ్ళూ పక్కవాటాలోవుండే ఆంజనేలుగారితో అంతోఇంతో కాలక్షేపం అయిపోయేది. ఆయన పోయింతర్వాత క్షణం నిశ్శబ్దం కూడా యుగాల మౌనంలా అనిపిస్తోంది.

ఆంజనేలుగారు పదేళ్ళ క్రితం - మాస్కూలుకి ట్రాన్స్‌ఫరై వచ్చేరు. ఆ స్కూల్లో మేమిద్దరం సైన్సు మాస్టర్లమే కావడం వల్ల స్నేహితులం అయ్యాం. అప్పట్లో మా యింట్లో ఓ వాటా ఖాళీగా వుండటం వల్ల దాన్ని ఆయనకు అద్దెకు ఇవ్వటంతో - మేమిద్దరం మరింత సన్నిహితులమైపోయాం. స్కూలుకి కలిసి వెళ్ళేవాళ్ళం. కలిసే వచ్చేవాళ్ళం. రెండు నెలల తేడాతో ఇద్దరం ఒకేసారి రిటైరయ్యాం. అప్పుడు కూడా ఆంజనేలుగారు ఇల్లు ఖాళీచేయకుండా మా ఇంట్లోనే వుండిపోయారు. పిల్లలు కొంత డబ్బు పంపేవారు. దానికితోడు ఆయనకొచ్చే పెన్షన్‌తో హాయిగానే కాలక్షేపం చేసేవారు.

ప్రతిరోజూ సాయంత్రం మేమిద్దరం ఊరి చివర మామిడితోటకు వెళ్ళి కూర్చునేవాళ్ళం! ఆయన తన పిల్లల గురించీ, నేను నా పిల్లల గురించీ చెప్పుకునేవాళ్ళం.

ఓరోజు రాత్రి ఆయనకు హఠాత్తుగా గుండెపోటు వచ్చింది. అప్పటికప్పుడు నేనే పక్కనున్న టౌనుకు తీసుకెళ్ళి - ఆస్పత్రిలో చేర్పించాను. ఎక్కడెక్కడోవుంటున్న ఆయనగారి పిల్లలకు టెలిగ్రాంలు ఇచ్చాను. కానీ వాళ్ళు వచ్చేసరికే అంతా అయిపోయింది. కర్మ చెయటం తప్ప కంటిచూపు వాళ్ళకు దక్కనేలేదు పాపం!

ఆ సంఘటన - నాలో ఓరకమైన నిర్లిప్తతనో వైరాగ్యాన్నో కలిగించిందని చెప్పక తప్పదు. ఆదమరచి నిద్రపోయే కళ్ళల్లోకి పీడకల ఏదో వచ్చినట్టనిపించింది.

'అసలేమిటి ఈ జీవితం? ప్రతి మనిషీ చావటానికే పుట్టినప్పుడూ, చావు తప్పనప్పుడూ ఇంతకాలం ఈ బ్రతుకులో మమకారాల్నీ ప్రేమల్నీ అప్యాయతల్నీ పెంచుకోవటం వృధాయేనా? మరణమే యదార్థమైనప్పుడు బ్రతుకంతా ఓ కలేనా?

ఆంజనేలుగారి మరణం నాలో అలాంటి ఆలోచనల్ని రేకెత్తిస్తే అన్నపూర్ణలో మరో రకమైన వైరాగ్యాన్ని కలిగించింది-

ఆయన పోయిన పదో రజున కాబోలు - రాత్రి పడుకోబోయే ముందు -

"ఏమండీ... ఈ సారి సంక్రాంతిపండక్కి పిల్లలు ముగ్గుర్నీ రమ్మని ఉత్తరాలు రాయండి" -అంది పందిరిమంచం క్రింద మంచినీళ్ళచెంబు పెడుతూ.

"మనం రాయటమేకానీ వాళ్ళు రావద్దూ?" అన్నాను.

"తప్పనిసరిగా రమ్మని రాయండి. నేను మరీమరీ రాయమన్నాననిచెప్పి రమ్మనండి"- అలా అంటూంటే అన్నపూర్ణ కంఠం వణకటం నేను గ్రహించాను. ఆమె కళ్ళలో తడి మెదలటం కూడా కనిపించింది.

"అలాగే రాస్తాన్లే"

"ఈగొలుసూ, నాంతాడూ, గాజులూ ఇవన్నీ కోడళ్ళకు ఇచ్చేస్తానండీ. వాళ్ళకు కావలసినవన్నీ వాళ్ళను పట్టుకుపొమ్మనండి ఈ పందిరి మంచంకూడా!" ఇక అన్నపూర్ణ కళ్ళల్లోకన్నీరు ఆగలేకపోయింది.

"ఏమిటోయ్ ఇది? ఎందుకలా కన్నీరు పెట్టుకుంటావ్?" దగ్గరకు తీసుకుంటూ అడిగాను.

నా భుజాలు ఆమె కన్నీటితో తడిసిపోయాయేతప్ప - వెంటనే మాట్లాడలేకపోయింది.

"ఏమయిందోయ్ ఇప్పుడు?" మళ్ళీ అడిగాను.

"ఏం కాలేదండీ! బతికినంతకాలం మనం ఎలాగా బతకం! పోయేటప్పుడు ఈ నగలూ, ఈ పందిరి మంచం వీటన్నింటినీ, కూడా తీసుకెడతామా చెప్పండి? మనం పోయిన తర్వాతనైనా వీటిని పిల్లలు తీసుకోవల్సిందేగా? ముందే మనం ఇచ్చేస్తే మనం బతికున్న నాలుగురోజులూ వాళ్ళ ఆనందాన్ని మనం కళ్లారా చూడచ్చు" – పైటచెంగుతో కళ్లొత్తుకుంటూ చెప్పింది అన్నపూర్ణ.

అన్నపూర్ణ చెప్పిందాంట్లో నాకూ యధార్థం కనిపించింది.

నిజమే మరి!

ఏక్షణంలో ఏం జరుగుతుందో ఎవరూహించగలరు కనుక? సృషిస్థితి లయాలను తన గుప్పెట్లో పెట్టుకుని కీలు బొమ్మల్లాంటి మనుషుల జీవితాల్లోని ఘటనా సంఘటనల్ని తానే నిర్దేశిస్తాడు ఆ భగవంతుడు. మనుషుల మధ్య బంధాల్ని ఏర్పరుస్తాడు. ఆ బంధాల ఉచ్చులో మనిషి పూర్తిగా బిగిసిపోయి – వాటిపై మమతలను పెంచుకునే లోగా వాటిని పుటుక్కున త్రెంచేస్తాడు.

ఓసారెప్పుడో ఓ కథలో చదివాను.

'ఎక్కడో పుడతాం... మరెక్కడో పెరుగుతాం... చివరికెక్కడో రాలిపోతాం... అనంత కోటి విశ్వంలో ఎన్నో జన్మల పరిమాణంలో ఈ మానవజన్మ ఎన్ని క్షణాలు? ఈ ఒకటి రెండు క్షణాల్లోనే ఎంతటి ఆత్మీయతలూ? ఎన్నివేల అనుబంధాలు?'

నిజం! జీవితమంటే రంగురంగుల గాలి పటం. కానీఎప్పుడో ఒకప్పుడు దాని దారం తెగిపోతుంది.

అందుకే చేద్దామనుకున్న మంచిపని ఏదైనా వుంటే వెంటనే చేసెయ్యటం మంచిది. ఆ మంచే, మనిషి మరణించినా వెంటవస్తుంది.

"ఏవండీ! అదుగోనండీ మనింటికే వస్తున్నాడు."– అన్నపూర్ణ ఉత్సాహంగా అనటంతో నా ఆలోచనలు ఆగిపోయాయి.

పరధ్యానాన్ని పక్కనపెట్టి – ఎదురుగా చూసేసరికి గుమ్మంలో దేవుడు ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

దేవుడంటే ఎవరోకాదు – పోస్ట్‌మేన్!

మా పిల్లలు రాసిన ఉత్తరాలను భద్రంగా తీసుకొచ్చి మాకు సంతోషాన్ని కలిగిస్తాడు కనుక – అతగాణ్ణి దేవుడితో సమానంగా చూసుకుంటాం.

"మీకు లెటరుంది సార్!" అంటూ ఓ కవరు నావైపు పడేసి వెళ్ళిపోయాడు దేవుడు .

ఆత్రంగా దాన్ని తీసుకున్నాను.

"చూశారా! నేచెప్పలే? ఇవాళ నందూ నుంచి ఉత్తరం వస్తుందని?" ఉత్సాహంగా నావైపు చూసింది అన్నపూర్ణ.

"నందూ కాదు... హైదరాబాద్ నించి శంకరం రాశాడు" - ఒక్క నిమిషంలో ఉత్తరం చదవటం పూర్తిచేసి చెప్పేను.

"ఏం రాశాడు? పైకిచదవండి ...వింటాను" - ఆత్రంగా అడిగింది.

"....నాన్నగారికి నమస్కారాలు. మీరూ అమ్మా కులాసా అని తలుస్తాను. మొన్నామధ్య సనత్‌నగర్‌లో ఓ ఇల్లు అమ్మకానికొస్తే అనుకోకుండా కొనేశాను! డెబ్భైవేలు.... నాదగ్గర ఓ ముప్ఫయి వుంటే మరో నలభై మా కంపెనీవాళ్ళు అప్పు ఇచ్చారు. ఇల్లు చాలా విశాలంగా వుంది. మొత్తం ఆరు గదులున్నాయి... ఇంకో అయిదారువేలు ఖర్చు పెడితే కొత్త బిల్డింగులా తయారవుతుంది... ఆ పనులుకూడా ప్రారంభిస్తున్నాను... మీరూ అమ్మా వీలుచూసుకుని తప్పక రావలెను. మీ కోడలు కులాసా..." చదివి వినిపించేను.

"ఎలాగైనా శంకరం అదృష్టవంతుడండీ!" అంది అన్నపూర్ణ తృప్తిగా చూస్తూ.

ఔను!

నేను చేయలేనిపని వాడు చేయగలిగాడంటే అదృష్టం కాదూ?...

మా తాత కట్టించిన ఇల్లు మా నాన్నగారి కొస్తే - అందులో నాలుగో భాగం నాకో వాటా వచ్చింది... బడిపంతులుగా నాకొచ్చే జీతంతో రెండేళ్ళకొకసారి ఈ వాటాకి సున్నం వేయించటమే గగనమయిపోతోంది...

అప్పో సొప్పో చేసి ముగ్గురు పిల్లలకూ చదువు చెప్పించగలగటమే ఓ ఘనకార్యమని నేను అప్పుడప్పుడు అనుకుంటూంటాను....

అలాంటిది ఇంతచిన్న వయసులో శంకరం ఇల్లు కొన్నాడంటే - అదృష్టవంతుడు కాక మరేమిటి?...

కానీ... భగవంతుడు వాడికింకా పిల్లల్ని ప్రసాదించకపోవటం - ఏదో లోటుగానే నాకు అనిపిస్తూంటుంది... పెళ్ళయి పదేళ్ళయినా వాడికా అదృష్టం కలగలేదనే - నా పందిరి మంచాన్ని వాడికి పంపించాను....

"మరి మనం ఎప్పుడు బయల్దేరదాం?" - అడిగింది అన్నపూర్ణ.

"తొందర్లోనే వెడదాంలే!" - సంతృప్తిగా నిట్టూర్చేను.

పిల్లలు వృద్ధిలోకొచ్చి ప్రయోజకులైతే తల్లితండ్రులకు ఆనందం కలుగుతుంది... ఆ ఆనందంలో ఆకలీ నిద్రా కూడా దూరమవుతాయి.

అందుకే కాబోలు ఆరాత్రి ఎంత పొద్దు పోయినా నిద్రపట్టలేదు... గతంలోని జ్ఞాపకాలు వర్తమానపు ఆలోచనలతో పోటీపడటం ప్రారంభించేయి...

శకరం ఇల్లు కొన్నాడు....

అంటే అది నా ఇల్లే!... నా ఇంట్లో నా కొడుకు ఆదరణలో హాయిగా సేదతీర్చుకోవచ్చు... మళ్ళీ మరోసారి నా పందిరిమంచం మీద నేను పడుకోవచ్చు....!

"అన్నపూర్ణనికూడా నాపక్కన – ఆ పందిరిమంచం మీద పడుకోమంటే?" –

ఛ!... ఈ వయసులో ఇదేం ఆలోచన?

అయినా నేనూ అన్నపూర్ణా ఎన్నిరాత్రులు ఆ మంచంమీద 'కలసి' పడుకోలేదూ?

ఆ పందిరి మంచంమీద పడుకుంటే ఎంత హాయిగా ఉండేదనీ?...

నాకు ఎనిమిదేళ్ళ వయసప్పుడనుకుంటాను–

ఆ పందిరిమంచాన్ని మా నాన్నగారికి ఓ పేషెంటెవరో స్వయంగా తయారుచేసి బహూకరించేడు.

ఎత్తుగా ఎంతో విశాలంగా వుండేది. నల్ల విరుగుడు చేవతో చేసిన మంచం కావటం వల్ల ఎప్పుడూ నిగనిగలాడుతూండేది... అప్పట్లో – అంటే సుమారు ఏభైఏళ్ళ క్రితం–వంద రూపాయలు పెట్టి ఆ మంచం మీదకు పరుపూ, రెండు తలగడాలూ కుట్టించారు నాన్నగారు...

నాకు ఇప్పటికీ బాగా జ్ఞాపకం –

పరుపు మీద ఎప్పుడూ తెల్లటి దుప్పటీ వుండవలసిందే... నాన్నగారు డాక్టరు కావటం వల్ల కాబోలు తెలుపంటే ఆయనకు ప్రాణం...! తలగడలకు కూడా తెల్లటి గలేబులుండేవి... ఆ గలేబులమీద రంగురంగుల దారాలతో అమ్మ కుట్టిన రామచిలుకలు!....మంచానికి తలదిక్కున అద్దంకూడా బిగించి వుండేది... అంతపెద్ద మంచానికి సరిపడే దోమతెర ఎక్కడా దొరక్కపోతే – చేనేత వస్త్రాలయంలో పల్చగావుండే తెల్లటి గుడ్డ కొని దోమతెర ప్రత్యేకంగా కుట్టించారు నాన్న...

ఆ మంచం వచ్చిన కొత్తలో – దానిమీద పడుకోవాలని నాకు చాలాసార్లు అనిపించేది. కానీ నాన్నగారంటే భయంవల్ల అలాంటి యత్నం చేసేవాణ్ణికాదు. పైగా దానిపైకి ఎక్కాలంటే నేను ఏ స్టూలో – వేసుకుని ఎక్కవలసిందే!

ఓ రోజు సాయంత్రం –

నన్ను ఇంట్లోపెట్టి అమ్మ పేరంటానికి వెళ్ళింది... నాన్నగారు పేషెంటుని చూడటానికి ఊళ్ళోకి వెళ్ళేరు.

అదే సమయమనుకుని – పెరట్లోంచి స్టూలు తెచ్చుకుని – నెమ్మదిగా పందిరిమంచం ఎక్కాను. హాయిగా కాలుమీద కాలు వేసుకుని పడుకున్నాను. కళ్ళు మూసుకోగానే – అనుకోకుండా నిద్రపట్టేసింది.

కానీ ఆ హాయీ, ఆ నిద్రా ఎంతో సేపు నిలవలేదు... కొన్ని నిమిషాలకి ఇంటికి తిరిగి వచ్చిన నాన్నగారు నా వీపు విమానం మోత ఎక్కించారు.

"మరోసారి ఎప్పుడైనా మంచం ఎక్కేవంటే – కాళ్ళు విరగ్గొడతాను జాగ్రత్త!" – అని హెచ్చరించారు.

ఆయన కొట్టినందుకు కాదుగానీ, పరుపు మీద వున్న తెల్లదుప్పటి నా మూలంగా మాసిపోయినందుకు నాకెంతో బాధ కలిగింది.

మళ్ళీ ఎప్పుడూ నేను ఆ పందిరి మంచం ఎక్కిన జ్ఞాపకం లేదు. హైస్కూల్లో చదువు పూర్తవగానే ఏలూరు కాలేజీలో చేరాను. అక్కడ డిగ్రీ తీసుకున్నాక రాజమండ్రిలో 'బిఇడి' చదివేను. అది పూర్తయిన వెంటనే 'మేస్టరు' ఉద్యోగం వచ్చేసింది.

ఉద్యోగంలో చేరిన నాలుగేళ్ళకు నాకు అన్నపూర్ణతో పెళ్ళయింది. పెళ్ళయిన మర్నాడు–

"ఆ ముచ్చట కూడా జరిపించేస్తాం" అన్నారు మావగారు.

"ఆ ముచ్చట మా ఇంట్లోనే జరగాలి" చెప్పారు నాన్నగారు.

"కానీ సాంప్రదాయం ప్రకారం ముందుగా" – అని ఏదో చెప్పబోతున్న మావగార్ని మరి మాట్లాడనివ్వలేదు ఆయన.

"వీల్లేదండీ! మా ఇంట్లో జరగాల్సిందే! మీరు మరోమాట చెప్పకండి" ఖచ్చితంగా చెప్పేశారు నాన్న.

ఆ రాత్రి....

అదే మొదటి రాత్రి ... మా ఊళ్ళో....మా ఇంట్లో... మా నాన్న గదిలో...

ఆ పందిరిమంచాన్ని నాకూ, అన్నపూర్ణకీ వదిలేశారు.

మంచం మీద తెల్లని దుప్పటీ... ఆ దుప్పటి పైన అప్పుడే విచ్చుకుంటున్న మల్లెపూలు... తలగడాలకు తెల్లని గలేబులు... ఆ గలేబుల పైన అందమైన రామచిలుకలు. పందిరి మీద నుంచి క్రిందకు పరుచుకున్న తెల్లని దోమతెర.

అప్పుడు... ఆ క్షణాన నాకు వుత్సాహం కలగలేదు.

తాను ఎంతో ప్రాణంగా చూసుకునే పందిరిమంచాన్ని నాన్నగారు నాకు అప్పగించి వసారాలో ఎక్కడో మూలగా ఓ మడత మంచం వాల్చుకుని పడుకున్నారనే ఊహ నాలో ఆవేదన కలిగించింది.

ఆ రాత్రి అన్నపూర్ణతో దొరికే ఆనందం కంటే – ఆ విశాలమైన పందిరిమంచం పరుపు మీద మనసారా పడుకుంటున్నాననే ఆనందమే ఎక్కువనిపించింది.

ఓ రాత్రివేళ వసారాలో పడుకున్న నాన్నగారు అమ్మతో అంటుంటే వినిపించింది – "ఇకనించీ మనకీ మడతమంచాలు చాలునోయ్, పందిరిమంచం పెద్దాడికి ఇచ్చేద్దాం"

"ఔనండీ! ఆ పేషెంటెవరో చల్లని మనసుతో ఇచ్చాడు. మనం పదిహేనేళ్ళు అనుభవించాం. అది వచ్చిం తర్వాత మనకు ముగ్గురు పిల్లలు పుట్టేరు. అందరూ హాయిగా ఉన్నారు. మన పెద్దాడిక్కూడా తొందరగా పిల్లలు పుట్టి వాడు సుఖంగా వుంటే మనకంతకంటే ఇంకేం కావాలి?" – అమ్మ ఆ మాటలంటూంటే నా కళ్ళు చెమ్మగిల్లేయి.

పక్కనే అన్నపూర్ణ గమనించకుండా ఉండేందుకు – నా చూపుల్ని కిటికీవైపు మరల్చాను.

అప్పుడు... ఆ కిటికీ అవతల పిండారబోసినట్టున్న వెండివెన్నెల్లో దానిమ్మచెట్టు కొమ్మ మీద నాకోదృశ్యం కనిపించింది.

చిన్న చిన్న పుల్లముక్కలతోనూ గడ్డి పరకలతోనూ కట్టిన ఓ అందమైన పిచ్చుకగూడు...! ఆ గూటిలోంచి – మాంసం ముద్దల్లా వున్న లేత పిచుక పిల్లలు ముక్కులు బయటకు పెట్టి చూస్తూంటే గూటిపైన కాపలా కాస్తున్న రెండు పెద్ద పిచ్చుకలు తమరెక్కలతో వాటిని కప్పుతూ ప్రేమగా వాటికేదో ఆహారాన్ని అందిస్తున్నాయి.

ఎంతటి అందమైన దృశ్యం!

పిల్లలకు రెక్కలొచ్చి ఎగిరిపోతాయని తెలిసినా – ఆ పిచుకల జంట వాటి శ్రేయస్సు కోసం ఎంతగా తాపత్రయపడుతున్నాయి?

"ఏవండీ! నిద్ర పట్టటం లేదా?" మనసులోని ఆలోచనల్లాగనే నేను కూడా మంచం మీద అటూ ఇటూ దొర్లుతూంటే – అన్నపూర్ణ గమనించి అడిగింది.

"ఇవాళెందుకో నిద్ర రావటం లేదోయ్"

"ఔన్లెండి. మన అబ్బాయి ఇల్లు కొన్నాడన్న ఆనందంలో మనకి నిద్రెలా వస్తుంది?" మంచి నీళ్ళు అందించింది అన్నపూర్ణ.

"మనం హైదరాబాద్ వస్తున్నట్టు రేపే అబ్బాయికి టెలిగ్రాం ఇస్తాను. ఎల్లుండే మన ప్రయాణం" మంచినీళ్ళు తాగి, పడుకుంటూ చెప్పేను.

ఆ నిర్ణయం తీసుకున్న తర్వాత గాని నాకు నిద్రపట్టలేదు నాలుగోరోజు పొద్దున్న తొమ్మిదయ్యేసరికి నేనూ. అన్నపూర్ణా హైదరాబాద్ చేరుకున్నాం. మమ్మల్ని 'రిసీవ్' చేసుకోటానికి శంకరం స్టేషన్‌కి వచ్చేడు.

ముగ్గురం ఆటో ఎక్కేం....

"నిన్న మంచిరోజని శాస్త్రిగారు చెబితే కొత్త ఇంట్లో పాలుపొంగించేసి, సింపుల్‌గా సత్యన్నారాయణవ్రతం చేసుకున్నాం" దార్లో చెప్పేడు శంకరం.

"ఇల్లు బావుందా? నీళ్ళకు సౌకర్యంగా వుందా?" అడిగింది అన్నపూర్ణ.

"ఓ.... పొద్దున్నే ఓ గంటా - మళ్ళీ సాయంత్రం ఓ గంటా కుళాయి వస్తుంది. పెరట్లో నుయ్యి కూడా వుంది" చెప్పేడు శంకరం.

మరి కొన్ని నిమిషాల్లోనే ఆ ఇంటి ముందు ఆగింది ఆటో.

ఇల్లు చాలా బాగుంది. గదులు కూడా విశాలంగా వున్నాయి. ఇంకా సామాన్లు సర్దలేదు కాబోలు - అన్నీ చెల్లాచెదురుగా పడి ఉన్నాయి.

"కుర్చీలూ మంచాలూ కట్టలుకట్టి తెచ్చేం. ఇంకా విప్పలేదు. రేపు ఆదివారం కదా. ఆయనకు తీరికయితే వాటి సంగతి చూడాలి" - పక్క వారింట్లోంచి రెండు గాడ్రెజ్ కుర్చీలు తెచ్చి మాకు వేస్తూ చెప్పింది కోడలు.

ఇంటికి రాగానే వేడినీళ్ళ స్నానంచేసి - పెండ్రాళే భోజనం ముగించి హాయిగా పందిరి మంచం మీద ఆదమరచి నిద్రపోవాలనుకున్న నాకు కొంచెం నిరాశే కలిగింది.

అయినా -

అంతకుముందు రాత్రి రైల్లో నిద్రలేక పోవటం వల్ల - చాపమీద పడుకున్నా మంచి నిద్రే పట్టేసింది.

సాయంత్రం నాలుగయింతర్వాత నిద్రలేచి, టీతాగి కాసేపు సిటీలో తిరిగొద్దామని బయల్దేరాను. రోడ్డుమీదకు వచ్చేసరికి కోఠీవైపు వెళ్లే బస్సు కనిపించింది. ఎక్కికూర్చున్నాను.

అరగంటయ్యేసరికి బస్సు కోఠీలో ఆగింది. క్రిందకు దిగి బజారు చూస్తూ నడుస్తున్నాను.

సరిగ్గా సెంట్రల్ బ్యాంకు దగ్గరకొచ్చేసరికి కాళ్ళు అప్రయత్నంగా ఆగిపోయాయి.

అక్కడ బ్యాంకుకి ఎదురుగా పెద్దషాపు. ఆ షాపు ముందు ఓ చిన్న బల్లమీద నిలబడ్డ మనిషి వేలంపాట పాడుతున్నాడు.

"ఇది మామూలు మంచం కాదు సార్! షాజహాన్ చక్రవర్తి తన ప్రియురాలి కోసం చేయించిన స్పెషల్ మంచం. దీన్ని చాలా కాలం ఢిల్లీ మ్యూజియంలో పెడితే, అక్కణ్నించి కొనుక్కొచ్చి ఇక్కడ వేలం వేస్తున్నాం. దీని కర్ర చూడండి సార్! ఇప్పటికీ ఎంత స్ట్రాంగ్‌గా వుందో? ఒక్కరు కాదు, ఇద్దరు కాదు. ముగ్గురూ నలుగురూ కూడా పడుకోవచ్చు! ఈ మంచానికి ఫిట్ చేసిన 'అద్దం' ఒక్కటే రెండు వందలు ఖరీదు చేస్తుంది సార్. మొత్తం మంచం మూడు వందలకు పాట ప్రారంభిస్తాం! కావలసినవారు పాడుకోవచ్చుసార్! మూడు వందలు".

వాడి మాటలు నాకు వినిపించటం లేదు. అక్కడున్న జనాన్ని తప్పించుకుని మరింత లోపలకు నడిచేను.

అక్కడ వున్న పందిరిమంచాన్ని చూసేసరికి నా ఒళ్ళంతా చెమటలు పోశాయి. కళ్ళ చీకట్లు కమ్మసాగేయి.

"ఈ పందిరిమంచం ఇక్కడికెలా వచ్చిందీ?" నాలోనేనే ప్రశ్నించుకున్నాను. కానీ, నా మాటలు ఆ వేలంపాట మనిషికి వినిపించాయి కాబోలు – వెంటనే చెప్పేడు రెట్టింపు ఉత్సాహంతో.

"ఢిల్లీ మ్యూజియంనించి తెప్పించాం సార్! ధర మూడు వందలు. కావల్సినవారు పాడుకోవచ్చు"

"నాలుగువందలు" జనంలోంచి ఎవరో అన్నారు. నేను పందిరిమంచానికి మరింత దగ్గరగా వెళ్ళేను. దానికి బిగించిన అద్దం కింద చూశాను.

అక్కడ... ఆ ఫ్రేం మీద 'రాధాకృష్ణ' అనే అక్షరాలూ కనిపించేయి... అది నాన్నగారి పేరు!

ఆయన జ్ఞాపకార్థం నాకిచ్చిన మంచం కనక – నేనే ఆయన పేరు అక్కడ మేకుతో చెక్కేను ఓసారి.

"మీరేం చూడక్కర్లేదు సార్. ఇవాల్టి కర్రతో చేసిన మంచం కాదు. నల్ల విరుగుడు చేవ. గేరంటీ సరుకు. నాలుగు వందలు!" నాకు చెప్తూనే పాట సాగిస్తున్నాడతను.

నాఒళ్ళు చెమటతో తడిసి పోతోంది.

ఈ మంచం ఇక్కడకు వచ్చిందంటే – దీన్ని... దీన్ని శంకరం అమ్మేశాడన్నమాట.

'ఈ పందిరిమంచాన్ని నాన్న ఎలా చూసుకునే వారు? ఇదంటే నాకెంతిష్టం?'.

'అసలు శంకరానికి ఈ మంచాన్ని ఇవ్వటం నాదే తప్పు'

పెళ్ళయి పదేళ్ళయినా పిల్లలు కలగలేదని జాలిపడి – ఈ మంచంవున్న ఇంట్లో సంతానానికి లోటుండదని అన్నపూర్ణ పదేపదే చెప్పటం వల్ల – నా మమకారాన్ని కూడా చంపుకుని శంకరానికి ఇచ్చేను.

'కానీ వాడేం చేశాడు?' కోపం నా నరాల్లోకి పాకుతోంది.

"ఒకటోసారి నాలుగు వందలు... రెండోసారి నాలుగొందలు" – అతను అరుస్తున్నాడు.

మరి ఆగలేక పోయాను.

"అయిదు వందలు" అతన్ని మూడోసారి అననివ్వకుండా అడ్డంపడ్డాను.

అప్పటికే అక్కడ జనం పల్చబడ్డారు.

"తీసుకోండిసార్! మంచి చౌకబేరం. ఒకనాడు షాజహాన్ చక్రవర్తి పడుకున్న మంచం సార్ ఇది" అతని మాటలు వినిపించటం లేదు.

షాజహాన్ చక్రవర్తి బదులు తెల్లనిదుస్తుల్లో నాకు నాన్నే కనిపిస్తున్నారు. నాకళ్ళముందు నా చిన్నతనం. స్టూలుపీట వేసుకుని నేను ఆ మంచం ఎక్కి నిద్రపోవటం – నాన్నగారు కొట్టటం, నా 'మొదటి రాత్రి' ఆ మంచాన్ని నాకు వప్పచెప్పి తాను వసారాలో పడుకోవటం, అన్నీ మసగ్గా కనిపిస్తున్నాయి.

"మంచం విప్పేసి కట్ట కట్టించమంటారా సార్?" అడిగేడు వేలం పాట మనిషి.

"అలాగే! కట్టకట్టించి వుంచండి. ఇదిగో ఈ వందా అడ్వాన్సు. తక్కిన నాలుగు వందలూ రేప్పొద్దున్నే ఇచ్చి మంచం తీసుకుంటాను" – వంద కాగితం అతని చేతిలో పెట్టి రోడ్డుమీదకు వచ్చాను.

క్షణం ఆలస్యం చెయ్యకుండా బస్సెక్కి ఇంటికి చేరుకున్నాను.

"ఎక్కడికి వెళ్ళేరు నాన్నా?" లోపలకు రాగానే అడిగేడు శంకరం.

నేను జవాబు చెప్పలేదు.

"ఊళ్ళోకి వెళ్ళొచ్చారు కాబోలు!" నా బదులు అన్నపూర్ణ చెప్పింది.

కోడలు కాఫీ తీసుకొచ్చింది.

"మన పందిరిమంచం ఏమైందీ?" అడిగాను నాలో పేరుకుంటున్న ఆవేశాన్నీ కోపాన్నీ అణచుకుంటూ.

"అన్నట్టు చెప్పటం మరచిపోయాను. పందిరి మంచాన్ని అమ్మేశాను నాన్నా! వంద రూపాయలు రావటం గగనమయిపోయింది. ఎలాగూ కొత్తఇల్లు కొన్నాం కదా – పాత మంచం ఎందుకనీ అమ్మేశాను. అదిగో చూశారా? ఆ గోడవార్న కనిపిస్తోంది చూశారా? ఆ పార్శెలు కొత్త మంచాలు! వెయ్యి రూపాయలు పెట్టికొన్నాను. రేపు బిగించాలి"– కాఫీ తాగుతూ అతి మామూలు ధోరణిలో చెప్పాడు శంకరం.

నీటిపొర అడ్డుపడిన నా కళ్ళకు ఆ కొత్త మంచాలు కనిపించలేదు... వాటిస్థానంలో నాన్నగారు నాకిచ్చిపోయిన పందిరిమంచం... దానిమీద మెత్తని పరుపు... ఆ పరుపుమీద తెల్లని దుప్పటీ – తెల్లని గలేబులు తొడిగిన తలగడాలూ –ఆ గలేబులు మీద రంగుదారాలతో అమ్మ కుట్టిన రామచిలుకలూ – అవే కనిపిస్తున్నాయి... !

(ఆంధ్రభూమి వారపత్రిక)